

Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om regulering af systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI) samt krav til alle banker og realkreditinstitutter om mere og bedre kapital og højere likviditet

En sund, stabil og velfungerende finansiel sektor er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i Danmark. En stabil finansiel sektor styrker tilliden til dansk økonomi og kan tilbyde finansiering til virksomheder og husholdninger på konkurrencedygtige vilkår.

Den danske finansielle sektor er i dag generelt sund og stabil. Der er taget en række initiativer til at styrke den finansielle regulering i forlængelse af krisen. Den styrkede regulering har bidraget til at genoprette tilliden til den danske finansielle sektor. Det er imidlertid nødvendigt med yderligere tiltag, der kan understøtte den finansielle stabilitet og mindske risikoen for fremtidige kriser.

Det drejer sig for det første om en særlig regulering af de såkaldte systemisk vigtige finansielle institutter (SIFier). Der er særlige risici forbundet med SIFier, da disse institutter er så store, at det kan have vidtrækkende negative konsekvenser for husholdninger, virksomheder og samfundsøkonomien generelt, hvis de kommer i problemer. Der er derfor behov for, at der fastsættes skrappe krav til SIFier end til andre institutter. Med denne aftale fastsættes reglerne for identifikation af og krav til danske SIFier. Dette sker med udgangspunkt i den rapport, som SIFI-udvalget afleverede til regeringen i marts 2013, og som havde baggrund i aftalen mellem parterne af 25. august 2011 (Bankpakke 4).

For det andet er der behov for en generel styrkelse af kapitalkravene m.v. for alle penge- og realkreditinstitutter. Det er der opnået enighed om i EU i form af kapitalkravsdirektivet og -forordningen (herefter CRD4), som også skal gennemføres i Danmark. CRD4 blev vedtaget i juni 2013 og stiller bl.a. krav om, at penge- og realkreditinstitutter skal have mere og bedre kapital samt større likviditet. Derudover indeholder direktivet krav om, at der skal kunne fastsættes såvel en modcyklisk som en systemisk kapitalbuffer, og krav om god selskabsledelse.

Aftalen indebærer, at der for danske penge- og realkreditinstitutter generelt vil gælde et kapitalkrav på minimum 10,5 pct. af de risikovægtede poster, samt at en væsentligt større andel af kapitalen skal være egenkapital (aktiekapital). For SIFier kommer der til at gælde et højere kapitalkrav på minimum 11,5-13,5 pct. af de risikovægtede poster, afhængig af hvor systemiske institutterne er. Hertil kommer for alle institutter et muligt yderligere individuelt solvenskrav, der afhænger af det enkelte instituts risikoprofil. Dette udgør i dag i gennemsnit knap 2 pct. for SIFier og godt 3 pct. for andre penge- og realkreditinstitutter.

De højere krav skal gøre penge- og realkreditinstitutterne mere robuste og styrke tilliden til den finansielle sektor generelt. Institutterne skal fremover være bedre rustet til at bære tab og klare sig igennem eventuelle kriser, uden at dette indebærer risici for resten af samfundsøkonomien. En

mere robust finansiel sektor er en vigtig forudsætning for langsigtet vækst og beskæftigelse i samfundet.

Aftalen tilstræber, at der sikres lige konkurrencevilkår dels mellem SIFler og andre penge- og realkreditinstitutter i Danmark og dels mellem danske SIFler og SIFler i andre lande. Der er i den forbindelse taget hensyn til de forventede SIFI-kapitalkrav i sammenlignelige europæiske lande. Der er endvidere givet en fleksibilitet i forhold til den endelige internationale regulering samt andre landes implementering af SIFI-regulering. Dette er sket med henblik på at sikre en sund og samtidig internationalt konkurrencedygtig dansk finansiel sektor.

Parterne har endvidere lagt vægt på, at der sker en balanceret indfasning af de nye kapital- og likviditetskrav, således at institutterne får tid til at tilpasse sig, og at indfasningen sker på linje med udviklingen i sammenlignelige europæiske lande.

Parterne er enige om, at der først vil blive fastsat regler om krisehåndtering af SIFler og andre penge- og realkreditinstitutter, når der er en afklaring omkring de kommende fælles EU-regler om krisehåndtering. Det er ikke hensigten, at danske SIFler skal afvikles efter Bankpakke 3, idet der er tale om systemiske institutter.

Efter planen skal de kommende fælles EU-regler om krisehåndtering træde i kraft 1. januar 2015. Der vil på det tidspunkt skulle ske en overgang fra danske regler på området (Bankpakke 3) til harmoniserede EU-regler. Alle EU-lande vil dermed fremadrettet være underlagt samme generelle regelsæt i forhold til krisehåndtering. Når aftaleparterne skal drøfte udmøntningen af EU-reglerne for krisehåndtering, vil der bl.a. indgå størrelsen af de krisehåndteringsbuffer, som de enkelte institutter vil skulle etablere, og opbygningen af en afviklingsfond. Parterne er i den forbindelse enige om, at såfremt der ikke inden for de kommende år nås enighed i EU om fælles regler for krisehåndtering, vil parterne drøfte behovet for at revidere de gældende danske afviklingsregler.

Som konsekvens af den finansielle krise og med henblik på at kunne imødegå fremtidige kriser har parterne gennem de seneste fem år været enige om at give Finanstilsynet en række nye og nødvendige tilsynsinstrumenter og beføjelser. Det er vigtigt, at der er et ordentligt, aktivt og vel-fungerende finanstilsyn. Styrkede kompetencer skal gå hånd i hånd med et stærkt og effektivt organisatorisk setup for Finanstilsynet. Parterne er derfor enige om at styrke Finanstilsynets tilsynsvirke ved at etablere en bestyrelse, der skal give faglig, organisatorisk og ledelsesmæssig sparring til Finanstilsynets direktion og træffe tilsynsmæssige afgørelser i principielle sager m.v.

Regeringen vil gennemføre drøftelser med Færøernes Landsstyre og Grønlands Selvstyre om identifikation af og krav til SIFler på Færøerne og i Grønland med henblik på, at en aftale herom kan indarbejdes i den kommende lovgivning.

Regeringen vil som opfølgning på aftalen snarest fremsætte den nødvendige lovgivning om ændringer af den finansielle regulering. Det er forventningen, at SIFler udpeges senest 30. juni 2014, og at SIFI-reguleringen kan træde i kraft den 1. januar 2015. Lovgivningen, der implementerer CRD4 m.v., forventes at kunne træde i kraft i første kvartal 2014.

Bilag 1: Regulering af SIFler

1. Identifikation

Et SIFI er et penge- eller realkreditinstitut, der er så stort, at det kan have vidtrækkende negative konsekvenser for husholdninger, virksomheder og samfundsøkonomien generelt, hvis det kommer i problemer. SIFler i Danmark vil blive identificeret på baggrund af følgende objektive kriterier:

- Balancens størrelse svarer til mere end 6,5 pct. af dansk BNP,
- Udlån udgør mere end 5 pct. af sektorens samlede udlån,
- Indlån udgør mere end 5 pct. af sektorens samlede indlån.

Et institut skal overskride én af grænserne i to på hinanden følgende år for at blive identificeret som SIFI. Institutter udpeges af Finanstilsynet som SIFI senest 30. juni på baggrund af seneste årsregnskab. Udpegningen sker første gang i 2014. Nye SIFler skal leve op til SIFI-kravene ved udgangen af det følgende år, dvs. mindst 1½ år efter at de er udpeget.

Såfremt et institut, der ikke er identificeret som SIFI, fx som følge af opkøb eller lignende kommer væsentligt over en af grænserne, kan erhvervs- og vækstministeren beslutte, at instituttet er SIFI, inden de to år er gået.

Et institut skal være under grænserne for identifikation i tre på hinanden følgende år for ikke længere at være SIFI. Erhvervs- og vækstministeren kan dog beslutte, at et institut ikke længere er et SIFI, inden de tre år er gået, såfremt instituttet fremsender anmodning herom og ligger væsentlig under grænserne fx som følge af frasalg af væsentlige dele af forretningen eller lignende.

Med de foreliggende data vil følgende institutter blive identificeret som SIFler pr. 30. juni 2014: Danske Bank, Nykredit, Nordea Bank Danmark, Jyske Bank, BRFkredit, Sydbank og DLR Kredit.

2. Kapitalkrav

Det er væsentligt, at der sker en stærkere kapitalpolstring af SIFlerne, også udover de krav der generelt stilles til penge- og realkreditinstitutter. Det sker som et væsentligt element i opfølgningen på den finansielle krise og skal ses i lyset af disse institutters store samfundsmæssige betydning. Der arbejdes derfor ikke bare i Danmark men også i de andre europæiske lande med at sikre mere solide SIFler, hvilket bl.a. skal muliggøre, at også mindre lande kan have store kreditinstitutter og dermed bedre facilitere udvikling og vækst.

Danske SIFler pålægges på den baggrund et differentieret SIFI-kapitalkrav, som skal udgøres af egentlig kernekapital. Kapitalkravet fastsættes på baggrund af et mål for SIFlets "systemiskhed" og en kvantitativ skala (SIFI-skala), der omsætter det beregnede mål for systemiskhed til et kapi-

talkrav, jf. tabel 1. Begge fastsættes i lovgivningen. Med denne model vil SIFI-kapitalkravet på baggrund af institutternes årsregnskaber for 2012 udgøre 1-3 pct. af de risikovægtede poster.

Tabel 1: Skala for SIFI-kapitalkravet						
Kapitalkrav, pct.						
Systemiskhed		1,0	1,5	2,0	2,5	3,0
	≤ 5	DLR Kredit (1,9) BRFKredit (3,0) Sydbank (3,1)				
	5-15		Jyske Bank (5,1)			
	15-25			Nordea (16,8) Nykredit (18,8)		
	25-35				-	
	35-40					Danske Bank (37,5)

Note: Data fra årsregnskaber ultimo 2012.

SIFI-kapitalkravet indføres gradvist i perioden 2015-2019, jf. tabel 2. SIFier skal ved ændringer i deres systemiskhed leve op til eventuelle ændringer i deres SIFI-kapitalkrav ved udgangen af det pågældende år.

Tabel 2: Indfasning af SIFI-kapitalkravet					
Årstal/ Kapitalkrav	2015	2016	2017	2018	2019
1,0	0,2	0,4	0,6	0,8	1,0
1,5	0,3	0,6	0,9	1,2	1,5
2,0	0,4	0,8	1,2	1,6	2,0
2,5	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
3,0	0,6	1,2	1,8	2,4	3,0

Fra 2019 vil der således gælde et samlet kapitalkrav for danske SIFier på 11,5-13,5 pct. af de risikovægtede poster, afhængig af hvor systemiske institutterne er. Kapitalkravet vil være sammensat af et såkaldt søjle I-krav (minimumskapitalkravet) på 8 pct., som vil være det samme for alle institutter, og et kombineret bufferkrav. Det kombinerede bufferkrav består af en kapitalbeva-

ringsbuffer på 2,5 pct., som indføres for alle institutter med CRD4, og det særlige SIFI-kapitalkrav på 1-3 pct. afhængig af institutternes systemiskhed.

Hertil kommer et muligt søjle II-krav (individuel solvenskrav), der er afhængigt af det enkelte instituts risikoprofil, som i dag i gennemsnit udgør knap 2 pct. for SIFler.

Endelig vil der kunne aktiveres en modcyklisk kapitalbuffer, der i 2019 kan udgøre op til 2,5 pct. i perioder med høj udlånsvækst, jf. bilag 2 pkt. 4.

Det er hensigten, at de danske SIFI-kapitalkrav er på niveau med kravene i andre sammenlignelige europæiske lande. Der vil senest i 2017 blive gjort status for slutniveauet for de danske SIFI-kapitalkrav. Såfremt det viser sig, at slutniveauet for de danske SIFI-kapitalkrav ikke er på linje med slutniveauet i sammenlignelige europæiske lande (Sverige, Norge, Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Holland, Østrig og Schweiz), vil slutniveauet for de danske SIFI-kapitalkrav blive tilpasset hertil.

3. Triggerniveauer

For så vidt angår niveauet for begrænsninger på bonus, udbytter og renter på hybridkapital (triggere) for SIFler, følger dette af de generelle regler i CRD4, jf. bilag 2 pkt. 2., idet det højere kapitalkrav for SIFler dog vil indebære et højere triggerniveau.

4. Likviditetskrav

Adgang til likviditet kan være centralt for særligt store institutters overlevelsesmuligheder i krisesituationer. Den seneste finansielle krise viste behovet for, at der fastsættes likviditetskrav. Det er i overensstemmelse med anbefalinger fra Financial Stability Board (G20), at SIFler ikke blot underlægges skærpede krav til kapital, men også på andre områder underlægges skærpede krav, herunder til likviditet.

CRD4 indebærer, at der skal indføres et krav til kortsigtet likviditetsdækning (LCR), der skal sikre, at de omfattede institutter altid har en tilstrækkelig beholdning af likvide aktiver, der kan dække ubalancer mellem indgående og udgående pengestrømme i stresssituationer over en periode på 30 dage.

I Sverige skal de systemiske kreditinstitutter allerede i dag fuldt ud opfylde LCR-kravet, selvom CRD4 tillader indfasning indtil 2018. Danske SIFler opfylder i dag generelt LCR-kravet, når danske realkreditobligationer medregnes i likviditetsbeholdningen. Aftaleparterne er enige om, at stillingtagen til danske SIFlers LCR-krav afventer EU-Kommissionens beslutning i 2014 om den endelige udformning af LCR-kravet, herunder at der er klarhed om hvilke papirer, der kan benyttes til opfyldelse af LCR-kravet. Udgangspunktet er, at danske SIFler skal opfylde LCR-kravet fra 2015.

Såfremt danske realkreditobligationer ikke i tilstrækkeligt omfang kan medregnes som likvide papirer i LCR, eller EU-Kommissionens beslutning på anden vis vanskeliggør, at danske SIFler

fuldt ud kan leve op til LCR-kravet, er parterne enige om, at LCR-kravet for danske SIFler indføres gradvist frem til 2018 på linje med de mindre danske penge- og realkreditinstitutter, jf. bilag 2 pkt. 3.

Det er vigtigt, at SIFlerne har en stabil funding, så uhensigtsmæssig stor afhængighed af flygtig kapitalmarkedsfunding og opbyggelse af store indlånsunderskud undgås. Erhvervs- og Vækstministeriet og Finanstilsynet vil i samarbejde med Danmarks Nationalbank udarbejde et oplæg til konkrete regler for stabil funding for SIFI-pengeinstitutter, der vil blive drøftet med aftaleparterne med henblik på indarbejdelse i lovgivningen på et senere tidspunkt. Der sigtes mod, at kravene i Danmark skal være på linje med forholdene i de oven for nævnte sammenlignelige lande.

5. Styrket tilsyn med SIFler

Det er centralt, at tilsynet med SIFler styrkes, således at myndighederne får et bedre grundlag for tidligt at vurdere, om der er behov for tilsynsmæssige reaktioner over for SIFler. Det skal også ses i lyset af SIFlers betydelige kompleksitet og den store betydning for samfundsøkonomien, det kan have, hvis et SIFI bliver nødlidende. Et styrket tilsyn vil også være i overensstemmelse med internationale retningslinjer fra Financial Stability Board, hvor der lægges stor vægt på, at tilsynet med SIFler styrkes markant.

Det præciseres i lovgivningen, at Finanstilsynet skal føre et styrket tilsyn med SIFlerne i form af:

- En øget undersøgelsesaktivitet (hyppigere inspektioner),
- Benchmarking af de danske SIFler, herunder ift. udenlandske SIFler,
- Styrket fokus på god selskabsledelse og risikostyring,
- Øget fokus på modelrisiko og kapitalallokering.

6. God selskabsledelse

Krav til god selskabsledelse skal bidrage til at sikre, at institutterne har interne procedurer og retningslinjer, der i videst muligt omfang bidrager til ansvarlig og effektiv drift af instituttet og dermed reducerer risikoen for, at instituttet kommer i problemer. Det er særlig vigtigt for SIFler givet deres betydning for samfundsøkonomien.

Der fastsættes derfor skærpede krav til god selskabsledelse i SIFler i form af:

- Eksisterende egnethedskrav (fit & proper) skal også gælde for ledende medarbejdere (den risikoansvarlige, den ansvarlige for at instituttet overholder lovgivningen samt revisionschefen) i instituttet og ikke kun for bestyrelse og direktion,
- Der fastsættes særlige krav til organisering og bemanning af risikostyringsfunktioner,
- Der fastsættes særlige krav på it-området.

Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af den finansielle sektor, som skal komme med forslag til, hvordan disse initiativer konkret kan udmøntes. Parterne er enige om at følge op på resultatet af arbejdsgruppens arbejde med henblik på efterfølgende indarbejdelse i lovgivningen.

7. Kapitalrejsning i forenings- og fondsejede realkreditinstitutter

De forenings- og fondsejede realkreditinstitutter har ikke samme mulighed som øvrige SIF'er for at hente kapital på aktiemarkedet, medmindre de ændrer væsentligt på deres nuværende ejerstruktur. Deres mulighed for at øge egenkapitalen beror derfor som udgangspunkt på at overføre overskud til egenkapitalen.

For at give mulighed for, at forenings- og fondsejede realkreditinstitutter kan rejse den nødvendige kapital til at leve op til SIFI-kravene, gives der lovgivningsmæssig hjemmel til, at tidligere omdannede realkreditinstitutter med fonde og foreninger som hovedaktionærer kan udstede aktier uden stemmeret ("stemmeløse aktier").

8. Afviklingsplaner

Afviklingsplaner skal understøtte en effektiv og hensigtsmæssig krisehåndtering af penge- og realkreditinstitutter, som måtte blive nødlidende. I lyset af SIFIernes systemiske betydning er det centralt, at der udarbejdes afviklingsplaner for SIF'erne. Afviklingsplaner skal gøre det muligt at videreføre driften af kritiske funktioner i et SIFI, mens øvrige dele afvikles.

Parterne er enige om, at der skal være udarbejdet afviklingsplaner for alle danske SIF'er senest 1. januar 2016. For koncerner skal der både udarbejdes en afviklingsplan for hele koncernen og for de enkelte institutter i koncernen. Afviklingsplanerne for SIF'er forventes i henhold til de kommende EU-regler at skulle gennemgås mindst én gang om året med henblik på at vurdere, om der er behov for at opdatere planerne. Afviklingsplanerne bør som minimum indeholde en stillingtagen til, hvilke konkrete krisehåndteringsbeføjelser afviklingsmyndigheden kan gøre brug af, såfremt et SIFI overgår til krisehåndtering. Afviklingsplanerne udarbejdes af den nationale afviklingsmyndighed i tæt dialog med SIF'et og med inddragelse af Finanstilsynet og Danmarks Nationalbank.

Hvert land skal efter CRD4 udpege en national afviklingsmyndighed. Aftaleparterne er enige om, at Finansiell Stabilitet i tilpasset form vil skulle varetage opgaven som national afviklingsmyndighed, idet Finansiell Stabilitet gennem sit hidtidige virke har opbygget kompetencer og viden herom. Finansiell Stabilitet vil i opstartsfasen skulle udarbejde afviklingsplaner for SIF'er og senere for øvrige institutter. Efterfølgende vil organisationen skulle tilpasses Finansiell Stabilitets faste løbende opgaver. Såfremt der i situationer med nødlidende institutter opstår behov for øgede ressourcer, vil der blive søgt etableret ordninger, hvor Finansiell Stabilitet låner medarbejdere fra andre relevante myndigheder.

Bilag 2: Krav til alle penge- og realkreditinstitutter om mere og bedre kapital samt højere likviditet

Der skal for alle danske penge- og realkreditinstitutter stilles krav om mere og bedre kapital samt højere likviditet m.v. Det følger af det reviderede kapitalkravsdirektiv (CRD4).

1. Kapitalkrav

I medfør af CRD4 skal danske penge- og realkreditinstitutter fremover fortsat have en basiskapital, der udgør mindst 8 pct. af de risikovægtede poster (minimumskapitalkravet). Fremover skal den egentlige kernekapital (aktiekapital mv.) efter en overgangsperiode udgøre mindst 4,5 pct. af de risikovægtede poster. Tidligere skulle denne kapitaltype alene være mindst 2 pct., ligesom den hidtidige definition tillod at tælle kapital med af en lavere kvalitet, end den nye definition tillader. Kernekapitalen, der udover egenkapitalen også inkluderer hybrid kernekapital, skal efter en overgangsperiode fremover udgøre mindst 6 pct. af de risikovægtede poster. Kravet er i dag mindst 4 pct.

Udover ændringer i minimumskapitalkravet indføres en såkaldt kapitalbevaringsbuffer, som skal udgøre 2,5 pct. af de risikovægtede poster og opfyldes med egentlig kernekapital. Herudover stilles krav om indførelse af en såkaldt modcyklisk kapitalbuffer. Den modcykliske kapitalbuffer kan aktiveres af de nationale myndigheder i perioder, hvor der er overnormal udlånsvækst i økonomien. Med den modcykliske kapitalbuffer kan institutterne pålægges at have op til 2,5 pct. ekstra egentlig kernekapital i forhold til det grundlæggende kapitalkrav.

2. Triggerniveauer

I henhold til CRD4 skal der fastsættes begrænsninger på betaling af bonus, udbytter og renter på hybridkapital, når det kombinerede bufferkrav ikke opfyldes. Ved beregningen af, hvornår denne begrænsning sætter ind (trigges), vil det individuelle søjle II-krav ikke blive medregnet. Et institut skal indsende en kapitalbevaringsplan til Finanstilsynet, når det samlede kapitalkrav (søjle I+II samt det kombinerede bufferkrav) ikke er opfyldt.

Skulle der i løbet af de kommende år udvikle sig en mere ensartet EU-praksis vedrørende fastsættelse af triggerne, er parterne enige om at se på behovet for at justere triggermodellen.

3. Indfasning af kravet til kortsigtet likviditet (LCR)

CRD4 indebærer, at der skal indføres et krav til kortsigtet likviditetsdækning (LCR), der skal sikre, at de omfattede institutter altid har en tilstrækkelig beholdning af likvide aktiver, der kan dække ubalancer mellem indgående og udgående pengestrømme i stresssituationer over en periode på 30 dage. CRD4 giver EU-Kommissionen hjemmel til at fastsætte nærmere regler omkring LCR senest medio 2014, således at kravet kan træde kraft 1. januar 2015.

LCR indfases i Danmark for andre penge- og realkreditinstitutter end SIFierne i overensstemmelse med minimumskravet i CRD4, dvs. en gradvis indfasning med 60 pct. af det fulde krav i 2015, 70 pct. i 2016, 80 pct. i 2017 og 100 pct. i 2018. Det eksisterende danske likviditetskrav bevares

som et gulv (dvs. et minimumskrav) til og med 2016, såfremt den endelige definition af LCR indebærer, at nogle institutter kan få lempelse i forhold til deres nuværende likviditetskrav. Institutter, der forpligter sig til at leve fuldt op til LCR allerede fra 2015, undtages fra gulvkravet.

4. Den modcykliske kapitalbuffer

En modcyklisk kapitalbuffer indføres som et nyt instrument. Den modcykliske kapitalbuffer er et tillægskrav til alle penge- og realkreditinstitutters egenkapital, som skal indføres, hvis udlånene fra penge- og realkreditinstitutter vokser betydeligt hurtigere end samfundsøkonomien som helhed. Bufferen udgør mellem 0 og 2,5 pct. og kan i ekstraordinære situationer forhøjes yderligere. Bufferen skal bidrage til, at institutterne opbygger ekstra kapital ud over mindstekravene i opgangstider.

Erhvervs- og vækstministeren vil på baggrund af oplæg fra Finanstilsynet kunne aktivere og fastsætte størrelsen af den modcykliske kapitalbuffer. Fastsættelsen af den modcykliske kapitalbuffer skal baseres på udviklingen i den samlede långivning som andel af BNP, men der kan også indtages øvrige faktorer, der måtte findes relevante. Erhvervs- og vækstministerens aktivering og fastsættelse af bufferen kan ske på baggrund af en henstilling fra Det Systemiske Risikoråd.

Rammerne for den modcykliske kapitalbuffer indføres således, at bufferen kan fastsættes op til 0,5 pct. i 2015, 1 pct. i 2016, 1,5 pct. i 2017, 2 pct. i 2018 og 2,5 pct. i 2019. Buffersatser fastsat i andre EU/EØS-lande, hvor danske institutter har eksponeringer, vil blive anerkendt op til 2,5 pct. fra 2015.

5. Systemiske værktøjer og muligheden for at sætte højere krav

CRD4 giver mulighed for, at medlemslandene på udvalgte områder midlertidigt kan fastsætte højere krav end standardkravene i CRD4 med henblik på at imødegå opbygning af systemiske risici i den finansielle sektor. Det drejer sig bl.a. om kapitalkravet, likviditetskrav, risikovægte i forhold til udlån til fast ejendom med henblik på at imødegå prisbobler inden for ejendomssektoren og eksponeringer over for andre finansielle virksomheder.

Erhvervs- og vækstministeren fastsætter ved bekendtgørelse højere krav til håndtering af systemiske risici. Der vil forinden skulle ske høring af Det Systemiske Risikoråd.

6. Aflønning

For medlemmer af bestyrelse og direktion i finansielle virksomheder fastholdes de gældende danske regler om et loft på 50 pct. for den variable løn.

Der indføres krav om, at den variable løn for såkaldte øvrige væsentlige risikotagere i hele den finansielle sektor ikke må overstige 100 pct. af den faste løn. Den variable løn kan dog forhøjes til 200 pct. af virksomhedens generalforsamling eller lignende. Afgrænsningen af risikotagere på forsikrings- og pensionsområdet fastsættes af erhvervs- og vækstministeren.

7. Bestyrelsesposter og udvalg

Erfaringerne fra den finansielle krise viser, at finansielle institutter er komplekse virksomheder. Der er derfor behov for, at børsnoterede penge- og realkreditinstitutter eller institutter med mere end 1.000 ansatte skal etablere nominerings- og risikoudvalg, der understøtter bestyrelsens arbejde.

For SIF'er fastsættes endvidere en begrænsning på antallet af bestyrelsesposter og direktørposter, et medlem af instituttets bestyrelse kan varetage. Et bestyrelsesmedlem i et SIFI kan således samlet set, dvs. inklusive bestyrelsesposten i det pågældende SIFI, have én direktionspost kombineret med to bestyrelsesposter eller have fire bestyrelsesposter. Finanstilsynet kan tillade én ekstra bestyrelsespost.

8. Whistleblowerordninger

Der stilles krav om, at der skal etableres interne whistleblowerordninger for alle finansielle virksomheders overtrædelser af den finansielle regulering. Ansatte skal kunne indberette overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle lovgivning via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal. Interne whistleblowerordninger kan tillige etableres via en kollektiv overenskomst. Finansielle virksomheder med 5 ansatte eller derunder undtages fra kravet om etablering af whistleblowerordninger, i det omfang det er foreneligt med EU-reglerne. Der etableres endvidere en whistleblowerordning i regi af Finanstilsynet.

Med henblik på at give tilstrækkelig tid til etablering af whistleblowerordningerne, herunder godkendelser fra Datatilsynet, bemyndiges erhvervs- og vækstministeren til at fastsætte ikrafttrædelsesdatoen for etablering af whistleblowerordninger.

9. Sanktioner

De nye EU-regler lægger op til et mere ensartet sanktionsniveau for overtrædelser af den finansielle lovgivning i medlemslandene. I de fleste andre EU-lande er administrative bøder et meget anvendt instrument. Der er enighed om at nedsætte et udvalg, som skal se nærmere på muligheden for at indpasse CRD4-direktivets rammer for udmåling af administrative bøder i det danske strafferetlige system. Udvalgets rapport vil blive drøftet af aftaleparterne.

10. Skattemæssig behandling af hybrid kernekapital

I forlængelse af CRD3/CRD4 gennemføres en tilpasning af skattelovgivningen, så der fortsat sikres fuld rentefradragsret på hybrid kernekapital.

11. Udfyldende retsakter

En række bestemmelser i CRD4 er rammebestemmelser, som skal udfyldes med sekundær lovgivning i form af retsakter, der udstedes af EU-Kommissionen. Sådanne retsakter kan indebære et behov for at tilpasse gældende dansk ret. Når de udfyldende retsakter foreligger fra EU-Kommissionen, vil aftaleparterne drøfte, hvordan de relevante tilpasninger af gældende dansk ret skal gennemføres.

12. Gearing

I medfør af CRD4 skal EU-Kommissionen senest 31. december 2016 afrapportere og – hvis relevant – fremsætte forslag om introduktion af et bindende mål for den såkaldte leverage ratio (hvor instituttets kapital ses i forhold til de uvægtede aktiver, dvs. en indikator for instituttets gearing) for penge- og realkreditinstitutter i EU. Med henblik på at forberede den danske holdning til spørgsmålet vil regeringen – i tråd med Rangvid-udvalgets rapport – nedsætte en ekspertgruppe, der skal vurdere behovet for at indføre et mål for leverage ratio.

Ekspertgruppen skal bl.a. se på, om det vil være hensigtsmæssigt at indføre et krav, der er højere end de 3 pct., som er udgangspunktet i de internationale standarder (Basel 3-standarderne). Ekspertgruppen skal også vurdere, om der skal være forskel på grænsen for et sådant leverage ratio for henholdsvis penge- og realkreditinstitutter, og for henholdsvis institutter, som anvender interne modeller til at beregne kapitalkravene og institutter, som ikke anvender interne modeller. Ekspertgruppen skal endelig vurdere, hvordan højere nationale kapitalkrav vil påvirke institutternes konkurrencesituation og den samfundsmæssige velstand.

Bilag 3: Finanstilsynet

1. Bestyrelse

Som konsekvens af den finansielle krise og med henblik på at kunne imødegå fremtidig kriser har parterne gennem de seneste fem år været enige om at give Finanstilsynet en række nye og nødvendige tilsynsinstrumenter og beføjelser. Det er vigtigt, at der er et ordentligt, aktivt og velfungerende finanstilsyn. Styrkede kompetencer skal gå hånd i hånd med et stærkt og effektivt organisatorisk setup for Finanstilsynet.

Parterne er enige om følgende:

Formål

- At styrke Finanstilsynets tilsynsvirke ved at etablere en bestyrelse, der skal give faglig, organisatorisk og ledelsesmæssig sparring til Finanstilsynets direktion og træffe tilsynsmæssige afgørelser m.v. Med etableringen af en bestyrelse nedlægges Det Finansielle Råd.

Bestyrelsens opgaver

- Bestyrelsen skal:
 - Godkende tilsynsvirksomhedens tilrettelæggelse.
 - Fastlægge de strategiske mål for Finanstilsynet for tilsynsvirksomheden.
 - Godkende årsrapporten for Finanstilsynet.
 - Træffe afgørelse i tilsynssager af principiel karakter og i tilsynssager, der har videregående betydelige følger.
 - Træffe beslutning om at overgive sager til politimæssig efterforskning.
 - Godkende bekendtgørelser og vejledninger på de områder, hvor Finanstilsynet er bemyndiget til at udstede regler.
- Finansielle virksomheder, der berøres af konkrete afgørelser i bestyrelsen, kan få foretræde for bestyrelsen forud for afgørelsen.
- Bestyrelsens afgørelser i tilsynssager offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside.
- Finanstilsynet – ved direktøren – skal indhente mandat hos erhvervs- og vækstministeren til at indlede drøftelser med relevante institutter om overtagelse af et kriseramt pengeinstitut.

Bestyrelsens sammensætning og panel af eksperter

- Finanstilsynet ledes af en bestyrelse og en direktør, der samlet set har juridisk, økonomisk og finansiell indsigt.
- Erhvervs- og vækstministeren udpeger 7 medlemmer af bestyrelsen, hvoraf
 - 3 medlemmer har en relevant akademisk baggrund (juridisk, økonomisk eller finansiell),
 - 2 medlemmer har en ledelsesmæssig baggrund fra den finansielle sektor,

- 1 medlem har en ledelsesmæssig baggrund fra det øvrige erhvervsliv,
 - 1 medlem er fra Danmarks Nationalbank.
- Erhvervs- og Vækstministeriet er observatør i bestyrelsen.
 - Erhvervs- og vækstministeren udpeger blandt medlemmerne en formand for bestyrelsen.
- Bestyrelsens medlemmer kan ikke være ansat eller være bestyrelsesmedlem i de tilsynsbelagte virksomheder.
 - Forbrugerombudsmanden indkaldes ved bestyrelsens behandling af tilsynssager om redelig forretningsskik, god praksis og prisoplysning.
 - Der etableres et panel af eksperter, der samlet set har en bred sagkundskab inden for det finansielle område (pengeinstitutvirksomhed, realkreditvirksomhed, forsikrings- og pensionsvirksomhed, værdipapirhandel, fondsmæglervirksomhed mv. og finansielle forbrugerforhold). Bestyrelsen kan efter behov anmode om bistand fra panelet i forbindelse med behandlingen af konkrete tilsynssager.

Øvrig organisering

- Finanstilsynet vil fortsat være en styrelse i Erhvervs- og Vækstministeriet.
- Finanstilsynets direktør udpeges af erhvervs- og vækstministeren efter høring af bestyrelsen.
- Finanstilsynets direktør refererer til bestyrelsen vedrørende det uafhængige tilsyn. Direktøren refererer til erhvervs- og vækstministeren vedrørende de opgaver, hvor Finanstilsynet er underlagt instruktion fra erhvervs- og vækstministeren, dvs. ift. forberedelse af lovgivning og ministerens bekendtgørelser, EU-forhandlinger, forbrugertilsynet og almindelig ministerbetjening.
- Erhvervs- og Vækstministeriet vil have ansvaret for at føre tilsyn med Finanstilsynet svarende til det tilsyn, der udøves i forhold til andre statslige styrelser. Erhvervs- og Vækstministeriet kan i den forbindelse indhente alle relevante oplysninger fra Finanstilsynet og – uden bestyrelsens forudgående tilsagn – pålægge Finanstilsynets direktør at igangsætte tiltag, såfremt tilsynets virksomhed ikke drives i overensstemmelse med de forudsætninger, der fx er fastsat på de årlige finanslove.

Økonomi

- De overordnede rammer for Finanstilsynets budget fastlægges i finansloven. Det er fortsat erhvervs- og vækstministeren, der er ansvarlig for Finanstilsynets budget. Bestyrelsen skal fremsende forslag til Finanstilsynets budget til erhvervs- og vækstministeren og skal løbende overvåge anvendelsen af Finanstilsynets bevillinger.

- Finanstilsynet vil som statslig styrelse skulle følge de regler, vejledninger mv., der gælder for statslige institutioner, dvs. bl.a. de statslige budget- og bevillingsregler, de statslige overenskomster, forvaltningsloven og offentlighedsloven.

2. Midler til Finanstilsynet

Finanstilsynet tilføres de nødvendige ressourcer til at løse de nye opgaver, som følger af CRD4, styrket tilsyn med SIF'er m.v. Dette finansieres efter sædvanlig praksis af den finansielle sektor.

Bilag 4: Indskydergarantifond og afviklingsfond

Garantifonden for Indskydere og Investorer (Indskydergarantifonden) består bl.a. af en pengeinstitutafdeling, der yder dækning for kontante indskud i dækkede institutter, og en afviklings- og restruktureringsafdeling, der kan dække tab i forbindelse med afvikling eller restrukturering.

Det følger af lovgivningen på området, at pengeinstitutterne skal dække omkostningerne ved indskydergarantien. Som led heri er det fastlagt, at der skal opbygges en formue i pengeinstitutafdelingen, der svarer til 1 pct. af de dækkede nettoindskud (ca. 8 mia. kr.). Det forventes, at pengeinstitutafdelingen med de nuværende bidrag vil nå målniveauet i 2016.

Afviklings- og restruktureringsafdelingen har en separat formue, som dog primært har karakter af indeståelser (garantier) fra pengeinstitutterne og ikke kontante indbetalinger.

I EU pågår forhandlinger om både indskydergarantidirektivet og krisehåndteringsdirektivet mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Indskydergarantidirektivet stiller krav om etablering af en indskydergarantifond, mens krisehåndteringsdirektivet indeholder krav om etablering af en afviklingsfond. Medlemslandene kan vælge at have to separate fonde eller at slå dem sammen. Uanset valget vil målniveauet for den samlede formue være det samme. Rådet er nået til enighed om, at målniveauet for indskydergarantifonden som minimum skal være 0,5 pct. af de dækkede bruttoindskud, mens målniveauet for afviklingsfonden som minimum skal være 0,8 pct. af de dækkede bruttoindskud. Tilsammen er der således tale om et målniveau på minimum 1,3 pct. af de dækkede bruttoindskud. Europa-Parlamentet ønsker et højere niveau for begge fonde.

De midler, der allerede er indbetalt til Indskydergarantifonden, dvs. til pengeinstitutafdelingen og afviklings- og restruktureringsafdelingen, kan anvendes til opfyldelse af målniveauerne i de kommende EU-regler. Indeståelser kan kun indgå i mindre omfang. Indbetalingerne til den nuværende danske indskydergarantiordning beregnes på baggrund af de dækkede *netto*indskud, mens Rådets aftale baserer indbetalingen på de dækkede *brutto*indskud. Det nuværende danske målniveau for Indskydergarantifonden på 1 pct. vil således være væsentligt mindre end det samlede målniveau.

Danmark vil på linje med de andre EU-lande indfase de krav, der fremover i henhold til indskydergarantidirektivet og krisehåndteringsdirektivet (samt forordningen om den fælles afviklingsmekanisme for eurolandene og andre eventuelle deltagere i bankunionen) bliver stillet til målniveauet for indskydergarantifonde og afviklingsfonde. Aftaleparterne er enige om at drøfte målniveauer for og indfasning af indskydergarantifond og afviklingsfond i forbindelse med parternes drøftelser om implementering af krisehåndteringsdirektivet i 2014.